

Originalni rad

UDC: 616.89:615.214.24
doi: 10.5633/amm.2024.0407**DUGOTRAJNA UPOTREBA BENZODIAZEPINA KOD PACIJENATA
SA POREMEĆAJEM LIČNOSTI I KOD PACIJENATA BEZ
POREMEĆAJA LIČNOSTI***Olivera Žikić^{1,2}, Jelena Kostić^{1,2}, Jelena Stojanov³, Iva Binić⁴,
Gordana Nikolić^{1,2}*¹Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Katedra za psihijatriju, Niš, Srbija²Univerzitetski klinički centar Niš, Centar za zaštitu mentalnog zdravlja, Niš, Srbija³Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti „Gornja Toponica“, Niš, Srbija⁴Univerzitetski klinički centar Niš, Klinika za psihijatriju, Niš, Srbija

Kontakt: Olivera Žikić

Bulevar dr Zorana Đinđića 81, 18000 Niš, Srbija

E-mail: okac55@gmail.com

Poremećaji ličnosti predstavljaju veoma česta komorbidna stanja kod zavisnika. Cilj ove studije bio je da, uzimajući u obzir prisustvo ili odsustvo poremećaja ličnosti, utvrdi da li dugotrajna, kontinuirana upotreba benzodiazepina (duža od jedne godine) dovodi do razvoja simptoma zavisnosti. U ispitanoj grupi bilo je 78 osoba koje su koristile benzodiazepin kao monoterapiju najmanje jednu godinu pre skrininga. Pacijenti su popunjavali grupu upitnika: polustrukturisani upitnik za sociodemografske podatke i za osnovne podatke o upotrebi benzodiazepina, Viskonsin upitnik za procenu ličnosti i samoupitnik o zavisnosti od benzodiazepina. Grupa je potom podeljena u dve podgrupe: grupu ispitanika sa poremećajima ličnosti (60,26%) i grupu ispitanika bez poremećaja ličnosti (39,74%). Pri poređenju ovih dveju grupa u obzir su uzeti korelat zavisnosti od benzodiazepina (problematična upotreba benzodiazepina, preokupacija benzodiazepinima, nedostatak komplijanse i apstinencijalni sindrom) i intenzitet zavisnosti od benzodiazepina. Kod oko 70% svih ispitanika zapaženi su pozitivni pokazatelji fizičke zavisnosti (nedostatak komplijanse zbog porasta tolerancije kod 73,08% ispitanika i apstinencijalni sindrom kod 70,51% ispitanika). Pokazatelj psihološke zavisnosti (preokupacija benzodiazepinima) bio je pozitivan kod 94,87% ispitanika, a pokazatelj socijalnih aspekata zavisnosti (problematična upotreba benzodiazepina) kod 93,59% ispitanika. Ukupan skor, tj. intenzitet zavisnosti od benzodiazepina, bio je na statistički značajnom nivou veći u grupi ispitanika sa poremećajem ličnosti. Kod pacijenata sa poremećajem ličnosti zabeleženi su češća i intenzivnija preokupacija benzodiazepinima i nedostatak komplijanse. Istovremena pojava dvaju ili više poremećaja ličnosti povećava intenzitet preokupacije benzodiazepinom.

*Acta Medica Medianae 2024; 63(4):62–69.***Ključne reči:** benzodiazepini, zavisnost, ličnost, apstinencijalni sindrom

"This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) Licence".